

Bilag 3: Metode

Fravær fra danskundervisning

Økonomi- og
Indenrigsministeriets
BENCHMARKINGENHED

Publikationen kan hentes på hjemmesiden for
Økonomi- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed:
www.oimb.dk

Henvendelse om publikationen kan ske til kontaktpersonen
på analysen, som fremgår af hjemmesiden.

Indhold

1. Metode til benchmarking.....	3
1.1 Opmærksomhedspunkter ved benchmarking.....	3
2. Afgrænsning af data og kodning af variable.....	4
3. Modelspecifikation	7

1. Metode til benchmarking

For at tage højde for kommunernes forskellige rammevilkår, estimeres fraværsprocent ved hjælp af en multipel lineær regressionsmodel. Den multiple lineære regressionsmodel ser ud på følgende måde:

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \dots + \beta_i X_i + \epsilon$$

hvor Y er fraværsprocenten og $X_1 - X_i$ er en række demografiske og socioøkonomiske karakteristika, som udgør rammevilkårene for en given kommune. De estimerede koefficienter, $\beta_1 - \beta_i$, benyttes til at beregne et forventet niveau for fraværsprocenten for hver enkel kursist. Herefter aggregeres fraværsprocenten til kommuneniveau, hvor fraværsprocenten for hver enkel kursist vægtes med den enkelte kursists antal planlagte lektioner. Således beregnes den forventede fraværsprocent for hver kommune som summen af antal *forventede* fraværslektioner divideret med summen af antal planlagte lektioner.

Kommunens faktiske fraværsprocent, som er beregnet som summen af antal *faktiske* fraværslektioner divideret med summen af antal planlagte lektioner, samt kommunernes forventede fraværsprocent fra den multiple lineære regressionsmodel, benyttes til at beregne en benchmarkingindikator for hver kommune. Benchmarkingindikatoren er differencen mellem den faktiske fraværsprocent og den forventede fraværsprocent:

$$\text{Benchmarkingindikator} = \text{Faktisk fraværsprocent} - \text{Forventet fraværsprocent}$$

Benchmarkingindikatoren sikrer et bedre sammenligningsgrundlag på tværs af kommuner, hvor betydningen af de definerede rammevilkår er rensset ud.

1.1 Opmærksomhedspunkter ved benchmarking

Benchmarkingindikatoren er et estimeret tal, som er behæftet med en vis statistisk usikkerhed. Det betyder, at der ikke skal tolkes for håndfast på rangeringen af kommunerne på baggrund af benchmarkingindikatoren. Af den årsag illustreres resultaterne for kommunernes benchmarkingindikator inddelt i kvintiler, således at der kun skelnes mellem de kommuner, der ligger i den bedste femtedel, næstbedste femtedel, midterste femtedel, næstdårligste femtedel og dårligste femtedel.

I benchmarkinganalysen analyseres der på forskellene mellem kommunerne og en benchmarkinganalyse er således en relativ øvelse. Det betyder, at en benchmarkinganalyse ikke kan bruges til at konkludere noget om det generelle niveau. Kommunerne kan i princippet alle klare sig godt eller skidt ud fra en faglig standard.

2. Afgrænsning af data og kodning af variable

Analysepopulation

I analysen indgår kun såkaldte I-kursister, som er kursister, der er henvist til danskuddannelse som en del af et integrationsprogram og som enten modtager integrationsydelse (I1-kursister) eller ikke modtager integrationsydelse (I2-kursister). I-kursister er primært flygtninge og familiesammenførte (til både flygtninge og andre end flygtninge), der har haft opholdstilladelse i mindre end 3 år. Information om, hvorvidt en kursist ved et sprogcenter er en I-kursist, kan findes i Udlændinge- og Integrationsministeriets Danskundervisningsdatabase, i variabelen med information om henvisningskategori.

Fraværsprocent

I Udlændinge- og Integrationsministeriets Danskundervisningsdatabase findes information om antal planlagte lektioner og antal fraværende lektioner for alle kursister, der modtager danskundervisning ved et sprogcenter. Sprogcentrene indberetter data hvert kvartal. Fraværsprocenten for hver kursist i 2017 er opgjort som summen af alle fraværende lektioner i året divideret med summen af alle planlagte lektioner for den enkelte kursist i året. Hvis oplysninger om antal fraværende lektioner ikke er angivet for en kursist, indgår den pågældende ikke i analysen.

Køn

Information om kursisternes køn stammer fra Danmarks Statistiks befolkningsregistre. Både BEF2017, BEFK2017 og BEF2018 er benyttet til at identificere kursisterne fra Udlændinge- og Integrationsministeriets Danskundervisningsdatabase. Hvis ikke kursisterne er at finde i befolkningsregistrene, ekskluderes de fra analysen. Variablen KOEN er anvendt til at bestemme kursisternes køn.

Alder

Information om kursisternes alder stammer fra Danmarks Statistiks befolkningsregistre, BEF2017, BEFK2017 og BEF2018. Variablen FOED_DAG (fødselsdato) er anvendt til at beregne kursisternes alder pr. 1. januar 2017. Herefter er kursisterne inddelt i ti aldersintervaller.

Oprindelse

Information om kursisternes oprindelse stammer fra Danmarks Statistiks befolkningsregistre, BEF2017, BEFK2017 og BEF2018. Variablen OPR_LAND (oprindelsesland) er anvendt til at identificere, hvor den enkelte kursist kommer fra. Der er kun konstrueret dummyvariable på landeniveau for de 10 lande, hvor flest kursister kommer fra. De resterende lande er grupperet i verdensdele.

Partner

Information om, hvorvidt en kursist er enlig, har en dansk partner eller en partner med anden oprindelse end dansk stammer fra Danmarks Statistiks befolkningsregistre, BEF2017, BEFK2017 og BEF2018. Variablen FAMILIE_TYPE (familietype) er anvendt til at bestemme om, hvorvidt en kursist er enlig (værdi 9). Variablen AEGTE_ID (ægtefælle ID) er anvendt til at identificere kursisternes evt. ægtefælle eller registrerede partner og sammen med den pågældende partners oprindelsesland (variablen OPR_LAND) er det bestemt, hvorvidt partneren er dansk eller ej.

Børn

Information om antal børn i alderen 0 – 3 år i kursistens familie stammer fra Danmarks Statistiks register med familieforhold. Både FAM2017 og FAM2018 er anvendt, da nogle kursister først kommer til landet i løbet af 2017 og derfor ikke indgår i FAM2017, som er opgjort pr. 1. januar 2017.

Variablene ANTB00 (antal 0 årige børn i E-familien), ANTB01 (antal 1 årige børn i E-familien), ANTB02 (antal 2 årige børn i E-familien) og ANTB03 (antal 3 årige børn i E-familien) er anvendt til at konstruere en dummyvariabel, der antager værdien 1, hvis der er mindst ét barn i alderen 0-3 år i E-familien.

Opholdsgrundlag

Information om kursisternes opholdsgrundlag stammer fra Danmarks Statistiks register med opholdsgrundlag for indvandrede. Både OPHGST2017 og OPHGST2018 er anvendt, da nogle kursister først kommer til landet i løbet af 2017 og derfor ikke indgår i OPHGST2017. Variablen KATEGORI (opholdstilladelsens kategori) er anvendt til at bestemme om en kursist har opholdstilladelse, som flygtning (værdi 1) eller familiesammenført (værdi 5).

Kontakt til almen praktiserende læge

Information om kursisternes kontakter til almen praktiserende læge stammer fra Sundhedsdatastyrelsens sygesikringsregister, SSSY2017. Variablen SPEC2 (2-cifret speciale) er anvendt til at bestemme, hvorvidt der er tale om kontakt til en almen praktiserende læge (værdi 80). Variablen KONTAKT benyttes til vurdere om der er tale om en reel kontakt. Antallet af kontakter til almen praktiserende læge opgøres for hele 2017 og herefter indeles antallet af kontakter i fem intervaller.

Indlæggelser og/eller ambulante besøg i somatikken

Information om en kursists indlæggelser og ambulante besøg i somatikken stammer fra Sundhedsdatastyrelsens Landspatientregister, LPRADM2016. Data for 2017 var ikke tilgængeligt på analysetidspunktet. Variablen C_PATTYPE benyttes til at bestemme om der er tale om en indlæggelse (værdi 0) eller et ambulant besøg (værdi 2). Der konstrueres en dummyvariabel for hver kursist, der antager værdien 1, hvis en kursist i løbet af 2016 har været indlagt mindst én gang og/eller har haft mindst ét ambulant besøg i somatikken.

Kontakt til psykiater eller psykolog

Information om hvorvidt en kursist har haft kontakt til en psykiater eller psykolog i løbet af 2017 stammer fra Sundhedsdatastyrelsens sygesikringsregister, SSSY2017. Variablen SPEC2 (2-cifret speciale) er anvendt til at bestemme, hvorvidt der er tale om kontakt til henholdsvis psykiater (værdi 24) eller psykolog (værdi 63). Variablen KONTAKT benyttes til vurdere om der er tale om en reel kontakt. Der konstrueres en dummyvariabel for hver kursist, der antager værdien 1, hvis en kursist i løbet af 2017 har haft kontakt til en psykiater og/eller en psykolog.

Indlæggelser og/eller ambulante besøg i psykiatrien

Information om en kursists indlæggelser og ambulante besøg i psykiatrien stammer fra Sundhedsdatastyrelsens Landspatientregister for psykiatrien, LPSYADM2016. Data for 2017 var ikke tilgængeligt på analysetidspunktet. Variablen C_PATTYPE benyttes til at bestemme om der er tale om en indlæggelse (værdi 0) eller et ambulant besøg (værdi 2). Der konstrueres en dummyvariabel for hver kursist, der antager værdien 1, hvis en kursist i løbet af 2016 har været indlagt mindst én gang og/eller har haft mindst ét ambulant besøg i psykiatrien.

Virksomhedspraktik

Information om antallet af uger i virksomhedspraktisk sideløbende med danskundervisning stammer fra Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM, DREAM201712. Samtlige koder for offentlig og privat virksomhedspraktik er anvendt til at bestemme, hvorvidt en kursist er i virksomhedspraktik og i hvor mange uger.

Job med løntilskud

Information om antallet af uger i job med løntilskud sideløbende med stammer fra Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM, DREAM201712. Samtlige koder for offentlig og privat job med løntilskud er anvendt til at bestemme, hvorvidt en kursist er i job med løntilskud og i hvor mange uger.

Ordinær beskæftigelse

Information om, hvorvidt en kursist er i ordinær beskæftigelse sideløbende med danskundervisning og i hvor mange uger, stammer fra Danmarks Statistiks register med aggregerede lønmodtagerdata på kommune, BEFKOM2017. Variablen AJO_LOENTIMER (løntimer på komprimerede job) benyttes sammen med variablen AJO_JOB_START_DATO (startdato for det komprimerede job) og variablen AJO_JOB_SLUT_DATO (slutdato for det komprimerede job) til at bestemme om et job har et omfang på mere end tre timer om dagen i gennemsnit. Job på under tre timer om dagen i gennemsnit sorteres fra.

Integrationsydelse

Information om, hvorvidt en kursist modtager integrationsydelse stammer fra DREAM, DREAM201712. Koderne 160-169 (Jobklar Integrationsydelse) samt 700-709 (Integrationsydelse) er anvendt. For hver måned i 2017 bestemmes ud fra koderne i DREAM, hvorvidt kursisten er på integrationsydelse eller ej. Når data aggregeres til årsniveau, indgår en kursist to gange, hvis han/hun både har perioder på integrationsydelse og uden integrationsydelse.

Sanktioner

Information om sanktioner stammer fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Data indsamles fra kommunale sagsbehandlings- og økonomisystemer. Data opgøres på kvartalsniveau og indeholder information om hvilke integrationsydelsesmodtagere, der i en given periode har fået en sanktion enten i form af ophør af ydelse, skærpet rådighed, en periodesanktion eller en punktsanktion. Der skelnes i analysen ikke mellem de forskellige typer af sanktioner.

Frasortering af kursister ved barsel eller død

I Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM findes information om, om en person er afgået ved døden. Kursister, der i løbet af 2017 afgår ved døden, indgår ikke i analysedatasættet. Ligeledes ekskluderes kursister, der ifølge DREAM er på barselsorlov. Det gælder også, hvis en kvindelig kursist føder et barn i enten de sidste tre måneder af 2016 eller i løbet af 2017. Denne information stammer fra Danmarks Statistiks befolkningsregister, BEF2017, BEFK2017 og BEF2018 og variablen MOR_ID (moderens person ID) samt FOED_DAG (fødselsdato) for barnet.

Datamæssige forbehold

Da der kan forekomme efterregistreringer i data fra Udlændinge- og Integrationsministeriets Danskundervisningsdatabase, vil antallet af I-kursister i denne analyse ikke nødvendigvis stemme overens med antallet af I-kursister i andre ældre analyser på området, herunder Udlændinge- og Integrationsministeriets årsrapporter for tidligere år end 2017.

3. Modelspecifikation

I det følgende præsenteres først, i tabel 1, resultatet af den regressionsanalyse, der ligger til grund for udregningerne af kommunernes forventede fraværsniveau i benchmarkinganalysen, som præsenteres i hovedrapportens kapitel 5. Dernæst præsenteres, i tabel 2, resultatet af regressionsanalysen, der danner grundlag for delanalysen om effekten af virksomhedspraktik og beskæftigelse i hovedrapportens kapitel 6.

Tabel 1

Regressionsanalyse af fravær fra danskundervisning

<i>Afhængig variabel</i>	
Fraværsprocent	
<i>Forklarende variable</i>	
Køn (reference: Mænd)	
Kvinde	-7,301* (0,351)
Alder (reference: -19 år)	
20-24 år	3,442* (0,779)
25-29 år	3,176* (0,744)
30-34 år	1,848* (0,764)
35-39 år	-1,195 (0,791)
40-44 år	-4,358* (0,837)
45-49 år	-7,067* (0,922)
50-54 år	-10,79* (1,056)
55-59 år	-10,35* (1,425)
60+ år	-9,743* (1,750)
Oprindelse (reference: Syrien)	
Eritrea	-15,45* (0,433)
Iran	-9,248* (0,686)
Thailand	-11,89* (0,835)
Somalia	-7,213* (0,944)
Afghanistan	-11,28* (0,820)
Filippinerne	-12,67* (1,010)
Tyrkiet	-8,114* (1,053)
Irak	-7,869* (1,154)
Rusland	-3,100* (1,473)

Regressionsanalyse af fravær fra danskundervisning, fortsat

Øvrige – Europa uden for EU-28	-8,553* (0,957)
Øvrige – Afrika	-9,972* (0,665)
Øvrige – Nordamerika	-3,826* (1,643)
Øvrige – Syd- og Mellemamerika	-5,471* (1,120)
Øvrige – Asien	-7,987* (0,664)
Øvrige	-5,072* (1,604)
Partner (reference: Ingen partner)	
Partner med dansk oprindelse	2,671* (0,717)
Partner med anden oprindelse end dansk	-2,807* (0,407)
Børn i alderen 0-3 år	1,247* (0,353)
Opholdstid i år	2,630* (0,291)
Opholdsgrundlag (reference: Flygtning)	
Familiesammenført	-1,227* (0,425)
Kontakt til almen praktiserende læge (reference: 0 kontakter)	
1-4 kontakter	0,232 (0,433)
5-8 kontakter	0,910 (0,480)
9-12 kontakter	2,443* (0,556)
13+ kontakter	5,100* (0,562)
Indlæggelse og/eller ambulant besøg i somatikken	3,697* (0,325)
Kontakt til psykiater eller psykolog	4,085* (1,448)
Indlæggelse og/eller ambulant besøg i psykiatrien	7,591* (0,826)
Konstant	43,97* (0,791)
Observationer	26.524
R ²	0,15

Anm.: * p < 0.05. Robuste standardfejl i parentes

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets Danskundervisningsdatabase, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Anmærkninger til modelspecifikationen:

- Tabel 1 viser parameterestimaterne og standardfejlene i parentes på baggrund af data fra 2017. I regressionsanalysen er der anvendt robuste standardfejl.
- Alle de forklarende variable, der er medtaget i regressionsanalysen, er signifikante på minimum et 5-procents signifikansniveau. Dog med undtagelse af enkelte kategorier i nogle af dummyvariablene.
- I regressionsanalysen indgår alle kommuner på nær Læsø Kommune. Læsø Kommune har ingen flygtninge eller familiesammenførte til danskundervisning.
- Forklaringsgraden på 15 procent indikerer at rammevilkårene forklarer en begrænset del af variationen i fravær på tværs af individer. Det kan umiddelbart tyde på, at en stor del af variationen i fravær kan påvirkes af kommunerne (ikke rammevilkår). Det kan dog ikke

udelukkes, at der er rammevilkår, der ikke har været mulige at kontrollere for i modellen, fordi der kun findes begrænsede informationer om individerne, der indgår i analysen.

- Som robusthed er lignende model blevet kørt for årene 2014-16. Disse bagvedliggende analyser viser, at de substantielle sammenhænge og konklusioner er ens på tværs af årene for størstedelen af variablene, selvom koefficienterne er forskellige fra år til år. For så vidt angår oprindelsesland, er der en del variation fra år til år i, hvilke grupper af individer, der har mest fravær. Ligeledes varierer sammenhængen med fraværet ved at være familiesammenført frem for flygtning fra år for år.

Tabel 2

Regressionsanalyse af fravær fra danskundervisning med virksomhedspraktik og beskæftigelse inkluderet

<i>Afhængig variabel</i>	
Fraværsprocent	
<i>Forklarende variable</i>	
Køn (reference: Mænd)	
Kvinde	-5,744 [*] (0,354)
Alder (reference: -19 år)	
20-24 år	2,872 [*] (0,767)
25-29 år	2,308 [*] (0,734)
30-34 år	0,999 (0,754)
35-39 år	-1,708 [*] (0,775)
40-44 år	-4,300 [*] (0,821)
45-49 år	-6,939 [*] (0,900)
50-54 år	-10,66 [*] (1,025)
55-59 år	-10,77 [*] (1,379)
60+ år	-10,81 [*] (1,692)
Oprindelse (reference: Syrien)	
Eritrea	-14,79 [*] (0,418)
Iran	-8,315 [*] (0,657)
Thailand	-15,32 [*] (0,837)
Somalia	-7,076 [*] (0,908)
Afghanistan	-11,41 [*] (0,804)
Filippinerne	-16,24 [*] (1,008)
Tyrkiet	-12,67 [*] (1,055)
Irak	-7,509 [*] (1,117)
Rusland	-4,442 [*] (1,475)
Øvrige – Europa uden for EU-28	-12,57 [*] (0,972)

Regressionsanalyse af fravær fra danskundervisning, fortsat

Øvrige – Afrika	-12,00 [*] (0,658)
Øvrige – Nordamerika	-7,147 [*] (1,629)
Øvrige – Syd- og Mellemerika	-8,290 [*] (1,105)
Øvrige – Asien	-10,80 [*] (0,661)
Øvrige	-5,929 [*] (1,588)
Partner (reference: Ingen partner)	
Partner med dansk oprindelse	0,695 (0,708)
Partner med anden oprindelse end dansk	-3,114 (0,395)
Børn i alderen 0-3 år	2,048 [*] (0,345)
Opholdstid i år	2,034 [*] (0,246)
Opholdsgrundlag (reference: Flygtning)	
Familiesammenført	-2,759 [*] (0,415)
Kontakt til almen praktiserende læge (reference: 0 kontakter)	
1-4 kontakter	0,448 (0,419)
5-8 kontakter	1,526 [*] (0,467)
9-12 kontakter	3,350 [*] (0,541)
13+ kontakter	5,778 [*] (0,550)
Indlæggelse og/eller ambulant besøg i somatikken	3,217 [*] (0,310)
Kontakt til psykiater eller psykolog	4,024 [*] (1,401)
Indlæggelse og/eller ambulant besøg i psykiatrien	7,026 [*] (0,818)
Virksomhedspraktik sideløbende med danskundervisningen (reference: ingen virksomhedspraktik)	
1-25% af tiden	-6,260 [*] (0,402)
26-50% af tiden	-9,471 [*] (0,392)
51-75% af tiden	-11,72 [*] (0,470)
76-100% af tiden	-11,51 [*] (0,804)
Beskæftigelse sideløbende med danskundervisningen (reference: Ingen beskæftigelse)	
1-25% af tiden	1,763 [*] (0,493)
26-50% af tiden	5,421 [*] (0,508)
51-75% af tiden	6,405 [*] (0,601)
76-100% af tiden	7,502 [*] (0,531)
Konstant	47,77 [*] (0,817)
Observationer	26.524
R ²	0,19

Anm.: * p < 0.05. Robuste standardfejl i parentes

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets Danskundervisningsdatabase, Danmarks Statistik og egne beregninger.

4. Afdækning af praksis

Kapitlet med inspiration til konkrete tiltag i fraværshåndteringen tager udgangspunkt i fire semistrukturerede gruppeinterviews med relevante ledere og medarbejdere á to timers varighed. De interviewede kommuner er: Holstebro, Odsherred, Skive og Aalborg Kommune. Interviewene blev optaget på diktafon.

Interviewene tog udgangspunkt i følgende temaer:

Organisering

Arbejdsgange

Indsatser fra kommunens side

Samarbejde med fx frivillige organisationer, virksomheder mm.

Brug af sanktioner

Opfølgende samtaler

Planlægning af øvrige tilbud

Styring og opfølgning

På baggrund af interviewene blev der identificeret fællestræk og forskelle i værdier, praksis og organisering i kommunerne, samt konkrete tiltag, der kan være med til at nedbringe fraværet fra danskundervisningen. Det er med udgangspunkt i disse findings og cases, at kapital 8 er udarbejdet.

Efter udarbejdelsen af kapitlet med inspiration til konkrete tiltag i fraværshåndteringen er disse blevet sendt til review i de forskellige kommuner.